

B&B
VIŠJA STROKOVNA ŠOLA

Diplomsko delo višješolskega strokovnega študija
Program: Ekonomist
Modul: Računovodja – Računovodstvo za gospodarstvo

ANALIZA BILANC PODJETJA XY

Mentor: Vojko Šiler, univ. dipl. ekon.
Lektorica: Andreja Tasič

Kandidatka: Romana Voglar

Kranj, februar 2011

ZAHVALA

Zahvaljujem se mentorju Vojku Šilerju za usmerjanje in strokovno pomoč pri izdelavi diplomske naloge.

Zahvaljujem se tudi lektorici Andreji Tasič, ki je lektorirala mojo diplomsko nalogo.

Za vso pomoč in podporo pri študiju gre posebna zahvala mojim sodelavcem in sodelavkam.

Posebna zahvala gre seveda tudi moji družini, ki me je v času študija spodbujala in mi nudila moralno podporo.

IZJAVA

»Študentka Romana Voglar izjavljam, da sem avtorica tega diplomskega dela, ki sem ga napisal/a pod mentorstvom Vojka Šilerja.«

»Skladno s 1. odstavkom 21. člena Zakona o avtorski in sorodnih pravicah dovoljujem objavo tega diplomskega dela na spletni strani šole.«

Dne _____

Podpis: _____

POVZETEK

Za uspešno upravljanje in poslovanje podjetja je treba, še posebej v današnjih časih hitrih sprememb, nenehno pridobivati ustrezne informacije. Ker ima vsaka poslovna odločitev posledice, je pomembno, da si pred sprejemom odločitve pridobimo take informacije, ki v največji možni meri zmanjšajo tveganja te odločitve. Nekaj teh informacij pridobimo z analizo poslovanja oziroma analizo računovodskih izkazov. Ker je v računovodskih izkazih prikazana množica podatkov, s katerimi si mnogi ne znajo pomagati, saj je za branje računovodskih izkazov potrebno ustrezno znanje, je treba te podatke pretvoriti v poročila z razumljivo vsebino in uporabno vrednostjo za odločevalce. Pri tem si pomagamo z računovodskimi kazalniki, ki na pregleden in enostaven način nudijo informacije uporabnikom, ki se zanimajo za uspešnost poslovanja podjetja. Poslovanje podjetja se ne odvija vedno po načrtih. Pogosto prihaja do raznih odstopanj, zato moramo spoznati vzroke, da bomo lahko odpravili nastale težave, jih preprečevali v prihodnjem poslovanju, dobre stvari pa ponovili ali izboljšali.

V diplomski nalogi je najprej opredeljeno računovodsko proučevanje (analiziranje) in predstavljeni so temeljni računovodski izkazi. Nadalje so opredeljeni tudi računovodski kazalniki in prikazane vrste teh, kot jih določajo Slovenski računovodski standardi. Sledi še kratka predstavitev podjetja XY in analiza bilanc tega podjetja s pomočjo računovodskih kazalnikov v določenem obdobju.

KLJUČNE BESEDE

- računovodsko proučevanje (analiziranje)
- računovodski izkazi
- računovodski kazalniki

ABSTRACT

For successful administration and management of a company it is necessary, especially in these days of rapid changes, the constant acquirement of relevant information. Since every business decision has its consequences, it is important to obtain the relevant information prior to taking the decision in order to minimize the risk. Some of the information may be obtained by analyzing business and financial statements, respectively. The financial statements comprise a great number of data that are rather useless for the majority of unskilled persons. Therefore, these data should be converted into the understandable report with the applicable value for decision makers. For this purpose the accounting indicators are useful for providing the information in a transparent and simple way to the users, interested in business performance of the company. This performance sometimes deviates from the business plan. For this reason, we should recognize the causes of these processes in order to get rid of difficulties, to prevent from them in the future business and moreover to repeat and improve the good things.

The thesis first defines accounting study (analysis) followed by the presentation of the basic financial statements. Furthermore, the accounting indicators are defined and their types, as determined by the Slovenian Accounting Standards are presented, as well. Afterwards, follows the brief presentation of the XY company and the analysis of its financial statements using accounting indicators in specified period.

KEYWORDS

- accounting study (analysis)
- financial statements
- accounting indicators

KAZALO

1	UVOD	1
1.1	PREDSTAVITEV PROBLEMA	1
1.2	PREDSTAVITEV OKOLJA	2
1.3	PREDPOSTAVKE IN OMEJITVE	2
1.4	METODE DELA	2
2	RAČUNOVODSKO PROUČEVANJE (ANALIZIRANJE).....	3
2.1	OPREDELITEV RAČUNOVODSKEGA PROUČEVANJA (ANALIZIRANJA)	3
2.2	RAČUNOVODSKI IZKAZI	4
2.2.1	BILANCA STANJA	8
2.2.2	IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA	10
2.2.3	IZKAZ DENARNIH TOKOV	12
2.2.4	IZKAZ GIBANJA KAPITALA	13
2.3	ANALIZIRANJE RAČUNOVODSKIH IZKAZOV.....	15
3	ANALIZIRANJE POSLOVANJA PODJETJA S POMOČJO RAČUNOVODSKIH KAZALNIKOV.....	16
3.1	OPREDELITEV RAČUNOVODSKIH KAZALNIKOV.....	16
3.2	VRSTE RAČUNOVODSKIH KAZALNIKOV.....	17
3.2.1	KAZALNIKI STANJA FINANCIRANJA (VLAGANJA).....	17
3.2.2	KAZALNIKI STANJA INVESTIRANJA (NALOŽBENJA).....	18
3.2.3	KAZALNIKI VODORAVNEGA FINANČNEGA USTROJA.....	20
3.2.4	KAZALNIKI OBRAČANJA	21
3.2.5	KAZALNIKI GOSPODARNOSTI.....	23
3.2.6	KAZALNIKI DOBIČKONOSNOSTI	25
3.2.7	KAZALNIKI DOHODKOVNOSTI	26
3.2.8	KAZALNIKI DENARNE TOKOVNOSTI.....	27
4	PREDSTAVITEV PODJETJA XY	28
4.1	ANALIZIRANJE POSLOVANJA PODJETJA XY S POMOČJO RAČUNOVODSKIH KAZALNIKOV	28
5	ZAKLJUČKI.....	37
5.1	OCENA UČINKOV	37
5.2	POGOJI ZA UVEDBO	37
5.3	MOŽNOSTI NADALJNJEGA RAZVOJA	38
	LITERATURA IN VIRI	39
	PRILOGE	40
	KAZALO SLIK.....	40
	KAZALO TABEL	40
	KRATICE IN AKRONIMI	41

1 UVOD

1.1 PREDSTAVITEV PROBLEMA

Vsako podjetje, ki nastopa na trgu, tako domačem kot tujem, se sooča s številnimi problemi in izzivi. To terja od posloводства nenehno spremljanje dogajanja v družbi, tako na gospodarskem, zakonodajnem kot tudi političnem področju, in sprejemanje takih odločitev, ki bodo v prvi vrsti omogočale obstoj podjetja, njegovo poslovanje, rast in razvoj. Obenem je za uspešno poslovanje podjetja potrebno nenehno spremljanje tekočega poslovanja podjetja z namenom uspešnega delovanja in konkuriranja na domačih in svetovnih trgih. Namen spremljanja in ugotavljanja uspešnosti poslovanja ni samo v ugotovitvi dejanskega stanja, temveč je namenjeno tudi lažjemu odločanju o prihodnjem poslovanju, saj se odgovorni v podjetju nenehno sprašujejo, kaj bi bilo treba spremeniti v poslovanju in kaj je treba izboljšati v poslovanju z namenom doseganja boljših poslovnih rezultatov. Odgovore na ta vprašanja iščemo in dobimo z analizo poslovanja oziroma z analizo računovodskih izkazov, ki predstavlja proces spoznavanja poslovanja konkretnega podjetja in hkrati služi za odločanje o izboljšanju ekonomske uspešnosti.

Posloводства slovenskih podjetij, predvsem manjših, se premalo zavedajo vloge in pomena sprotnega analiziranja uspešnosti poslovanja podjetja z vidika finančne analize, ki omogoča podjetju večjo fleksibilnost in finančno neodvisnost. Njihova neaktivnost na tem področju pa v času zaostrenih gospodarskih razmer stanje še poslabšuje. Razlog za to je verjetno v pomanjkanju ustreznega kadra, saj je za proučevanje (analiziranje) računovodskih izkazov potrebno ustrezno znanje. Poleg tega pa je lahko razlog tudi dolgotrajnost postopka, saj mora analitik množico podatkov pretvoriti v poročila z razumljivo vsebino in uporabno vrednostjo.

Cilj diplomske naloge je prikazati uspešnost poslovanja podjetja XY v letih 2007, 2008 in 2009 s finančnega vidika, ugotoviti prednosti in slabosti ter dejavnike, ki bodo v prihodnosti pozitivno vplivali na uspešnost poslovanja podjetja. V tej nalogi želimo predstaviti vlogo in pomen računovodskih izkazov pri oblikovanju odločitev.

Diplomska naloga ima pet poglavij. V uvodu je predstavljen problem, ki ga obravnavamo v tej diplomski nalogi. Sledi prvo poglavje, v katerem so podane teoretične vsebine in pravne podlage računovodskega proučevanja (analiziranja) in na kratko predstavljeni računovodski izkazi. V drugem poglavju so opredeljeni računovodski kazalniki in prikazane vrste slednjih. Tretje poglavje se nanaša na konkretno podjetje in analizo poslovanja tega podjetja. Sledijo še zaključki in na koncu navedba uporabljenih literature ter virov.

1.2 PREDSTAVITEV OKOLJA

Diplomska naloga prikazuje uspešnost poslovanja podjetja XY v opazovanem obdobju s pomočjo nekaterih izračunanih računovodskih kazalnikov. To podjetje je bilo ustanovljeno leta 2002 in je organizirano kot družba z omejeno odgovornostjo. Glavna dejavnost tega podjetja je svetovanje o računalniških napravah in programih. Družba XY sodi po številu zaposlenih, čistem prihodku od prodaje v zadnjem poslovnem letu in po povprečni velikosti vrednosti aktive med mikro družbe.

1.3 PREDPOSTAVKE IN OMEJITVE

Predpostavljamo, da se poslovodstva podjetij vedno bolj zavedajo pomena in prednosti, ki jih nudijo računovodske informacije.

Pri diplomski nalogi se bomo omejili na računovodska proučevanja (analiziranje) poslovanja konkretnega podjetja.

1.4 METODE DELA

Pri izdelavi diplomske naloge bomo uporabili metodo zbiranja relevantne literature, metodo kompilacije (tj. povzemanja teoretičnih vsebin več avtorjev), metodo razčlenjevanja (analize) podatkov v istem časovnem obdobju z izražanjem sestavin v nominalnih zneskih in relativnih številih (strukturnih delih oziroma v strukturnih odstotkih) in metodo primerjanja (komparacije) istovrstnih podatkov z izražanjem v relativnih številih.

2 RAČUNOVODSKO PROUČEVANJE (ANALIZIRANJE)

2.1 OPREDELITEV RAČUNOVODSKEGA PROUČEVANJA (ANALIZIRANJA)

Slovenski računovodski standard (v nadaljevanju SRS) 29.1. (SRS, 2006) opredeljuje računovodsko proučevanje kot računovodsko presojanje kakovosti pojavov in računovodskih podatkov o njih: obsega proučevanje, ki je tesno povezano s sestavljanjem računovodskih poročil o načrtovanih in uresničenih poslovnih procesih in stanjih. Povečuje kakovost računovodskih informacij, ki pojasnjujejo stanje in dosežke pri delovanju, ter podlage za izboljšavo procesov in stanj.

Računovodsko proučevanje je le del celotnega proučevanja delovanja podjetja, saj pri analiziranju računovodskih podatkov ne obravnavamo celotnega podjetja, temveč le tisti del poslovanja podjetja, ki ga lahko zajamemo oziroma opišemo z računovodskimi podatki. Kadar obravnava računovodske podatke, pomembne za prikazovanje celotnega podjetja ali njegovih razmerij z drugimi, je sestavina finančnega računovodstva, kadar pa obravnava računovodske podatke o podrobnostih z notranjega področja delovanja, pa je računovodsko proučevanje sestavina stroškovnega računovodstva. Ne glede na to je treba pri proučevanju, pomembnem za odločanje poslovanja (ali lastnikov), upoštevati tudi njegovo poslovodno (odločevalno) vlogo (SRS 29, 2006).

Glavni vzrok sodobnega razvoja računovodskega proučevanja (analiziranja) so potrebe uporabnikov po informacijah. Uporabniki računovodskih izkazov so zdajšnji in potencialni lastniki, prinašalci kapitala, zaposleni v podjetju, posojilodajalci, dobavitelji, kupci, konkurenti, država in javnost. Različni uporabniki računovodskih informacij za svoje odločitve potrebujejo različne informacije (npr. lastnike zanima predvsem dobičkonosnost na vložena sredstva, posojilodajalce dobiček in varna naložba, upnike plačilna sposobnost podjetja).

Računovodsko proučevanje (analiziranje) temelji na predračunskih, še bolj pa na obračunskih kakovostnih podatkih, ki so zbrani v knjigovodskih listinah, poslovnih knjigah, računovodskih izkazih, dodatku k računovodskim izkazom in poslovnih poročilih. Ti podatki pa so uporabni le, če so resnični in pošteni. Podjetje v obdobju svojega delovanja beleži poslovne dogodke in aktivnosti z namenom pridobiti podatke o stanjih in gibanjih ekonomskih kategorij, med katere sodijo: sredstva, obveznosti do virov sredstev, stroški, prihodki in odhodki. Računovodsko analiziranje je torej tolmačenje in ocenjevanje ekonomskih kategorij, katerega namen je ugotavljanje značilnosti in perspektive podjetja (Šuštar, 2009, str. 18).

Pomembno pa je poudariti, da pri računovodskem analiziranju in tudi pri drugih vrstah analiziranja, katerih proizvod so kvantitativne informacije, nikoli ne sme izostati besedna obrazložitev, saj zgolj številke zadoščajo le tistim, ki zelo dobro poznajo vsebino analiziranih ekonomskih kategorij, metodiko in tehniko analiziranja. Takih pa je malo (Kavčič, 2002, str. 160).

Pri računovodskem proučevanju (analiziranju) se bomo omejili zgolj na analiziranje podatkov, zbranih v računovodskih izkazih, ker se celovita slika ekonomskega delovanja in položaja kot posledica tega delovanja vidi ravno v njih. V nadaljevanju bomo predstavili glavne značilnosti računovodskih izkazov kot najpomembnejšega vira podatkov z vidika uporabnikov.

2.2 RAČUNOVODSKI IZKAZI

V skladu s 54. členom Zakona o gospodarskih družbah (v nadaljevanju ZGD-1) (ZGD-1, 2006) morajo vse gospodarske družbe pripraviti letno poročilo. To je najpomembnejša periodična listina komuniciranja uprave podjetja z lastniki in drugimi interesnimi skupinami podjetja. Letno poročilo je natisnjena predstavitev podjetja in sredstvo, s katerim poslovodstvo predstavi javnosti podjetje v celoti, in sicer tako njegove dosežke kot tudi njegovo perspektivo. Za pravočasno izdelavo in pravilnost letnega poročila odgovarja poslovodstvo podjetja. Letno poročilo je javno objavljeno v 30 dneh po predložitvi na spletni strani Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (AJPES), in sicer za državno statistiko in druge evidenčne, analitsko-informativne, raziskovalne ter davčne namene (Šuštar, 2009, str. 19).

Slika 1: Logotip Ajpes (Vir: splet)

Po ZGD-1 je letno poročilo podjetja sestavljeno iz:

- računovodskega poročila in
- poslovnega poročila.

Letnemu poročilu se, kadar obstaja, priloži revizijsko poročilo, predlog za uporabo bilančnega dobička in poročilo o razmerjih z obvladujočo družbo, ki pa niso sestavni deli letnega poročila (ZGD-1, 2006, 60. člen).

Letno poročilo mora biti sestavljeno jasno in pregledno. Izkazovati mora resničen in pošten prikaz premoženja in obveznosti družbe, njenega finančnega položaja ter poslovnega izida (ZGD-1, 2006, 61. člen).

Slika 2: Letno poročilo (Vir: Mayr, B., 2000)

Poslovno poročilo mora vsebovati vsaj pošten prikaz razvoja in izidov poslovanja družbe ter njenega finančnega položaja, vključno z opisom bistvenih tveganj in negotovosti, ki jim je družba izpostavljena.

V poslovnem poročilu morajo biti prikazani tudi:

- vsi pomembnejši poslovni dogodki, ki so nastopili po koncu poslovnega leta,
- pričakovani razvoj družbe,
- aktivnosti družbe na področju raziskav in razvoja,
- obstoj podružnic družbe (ZGD-1, 2006, 70. člen).

V poslovnem poročilu mora podjetje poročati o vseh podatkih, ki so pomembni za bralce letnega poročila in se nanašajo na poslovanje in delovanje podjetja ter niso razkriti v računovodskem poročilu. Oblika poslovnega poročila ni predpisana in podjetje se samo odloči, kako ga bo sestavilo. Z njim poslovodstvo predstavi svoje delo, svoje uspehe in neuspehe, uspešnost poslovanja in vizijo prihodnosti (Horvat, 1999, str. 21).

Računovodsko poročilo je skupek poročil, ki vsebujejo računovodske podatke in računovodske informacije in tudi njihove ocene ter razlage. Letno računovodsko poročilo je podlaga za oblikovanje poslovnega poročila in obsega:

1. bilanco stanja,
2. izkaz poslovnega izida,
3. priloge s pojasnili k izkazom.

Letno računovodsko poročilo tistih malih kapitalskih družb, s katerih vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu, srednjih in velikih kapitalskih družb ter dvojnih družb, pa mora poleg tega obsegati tudi:

4. izkaz denarnih tokov,
5. izkaz gibanja kapitala.

Računovodsko poročilo kot celoto torej sestavljajo naslednji računovodski izkazi:

- a) bilanca stanja, ki prikazuje stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev ob koncu poslovnega leta;
- b) izkaz poslovnega izida, ki prikazuje prihodke, odhodke in poslovni izid v poslovnem letu;
- c) izkaz denarnih tokov, ki prikazuje gibanje prejemkov in izdatkov ali pritokov in odtokov v poslovnem letu ter pojasnjuje spremembe pri stanju denarnih sredstev;
- d) izkaz gibanja kapitala, ki prikazuje gibanje posameznih sestavin kapitala v poslovnem letu, vključno z uporabo čistega dobička in pokrivanjem izgube;
- e) priloge s pojasnili k izkazom (ZGD-1, 2006, 60. člen).

Oblika računovodskih izkazov je predpisana.

Računovodski izkaz je urejen prikaz učinka računovodskega obravnavanja podatkov. Vse skupine postavk v njem kot celota in/ali posamezne skupine postavk v njem so računovodske informacije, posamezne postavke v njem pa praviloma računovodski podatki (SRS 30, 2006).

Namen računovodskih izkazov je dajati informacije o finančnem položaju, uspešnosti in spremembah finančnega položaja organizacije, ki so koristne širokemu krogu uporabnikov pri njihovem odločanju (Turk et al., 1999, str. 703).

Kakovostne značilnosti računovodskih izkazov in s tem tudi celotnega računovodenja so predvsem:

- razumljivost,
- ustreznost,
- zanesljivost in
- primerljivost.

Prva kakovostna značilnost, to je razumljivost, pomeni, ne samo da uporabniki računovodskih izkazov lahko razumejo postavke v njih, temveč tudi da je mogoče ugotoviti pomen kontov in knjižb na njih. Računovodski izkazi so razumljivi, če jih uporabniki, ki dovolj dobro poznajo poslovno in gospodarsko delovanje in računovodstvo ter dovolj prizadevno proučujejo informacije, razumejo brez težav.

Ustreznost kot druga kakovostna značilnost pomeni, ne samo da imajo postavke v računovodskih izkazih zaželene, potrebne in koristne lastnosti, značilnosti, temveč tudi da konti in knjižbe na njih ustrezajo določenemu namenu in pravilom. Na ustreznost postavk vplivata njihova vrsta in bistvenost, bistvenost pa je odvisna od velikosti posamezne postavke ali napake, ocenjene v posameznih okoliščinah, oziroma opustitve ali napačne predstavitve posamezne postavke. Informacije so ustrezne, če pomagajo uporabnikom sprejemati oziroma popravljati ali potrjevati poslovne odločitve. Informacije so bistvene takrat, ko lahko njihova opustitev ali napačna navedba vpliva na poslovne odločitve uporabnikov, zasnovane na računovodskih izkazih.

Tretja kakovostna značilnost, to je zanesljivost, pomeni, ne samo da postavke v računovodskih izkazih ne vsebujejo pomembnih napak in pristranskih stališč ter da zvesto predstavljajo tisto, o čemer trdijo, da predstavljajo, ali za kar se lahko upravičeno domneva, da predstavljajo, temveč tudi da so konti in knjižbe na njih popolni in zanesljivi. Informacije morajo biti popolne glede bistvenosti. Zanesljivost zahteva še upoštevanje prednosti vsebine pred obliko. Zahteva po dajanju prednosti vsebini pred obliko pa opozarja, da je treba poslovne dogodke obravnavati v skladu z njihovo vsebino in v denarni merski enoti izraženo resničnostjo, in ne zgolj glede na njihovo pravno obliko.

Četrta kakovostna značilnost, to je primerljivost, pomeni, ne samo da je zaradi metodične enotnosti mogoče primerjati postavke v računovodskih izkazih istega podjetja za različna leta ali postavke v računovodskih izkazih različnih podjetij, temveč tudi da so konti in knjižbe na njih metodično enotni tako v posameznem podjetju kot v različnih podjetjih (SRS – Uvod, 2006).

Računovodske izkaze morajo po Zakonu o gospodarskih družbah sestavljati vse pravne osebe, ki na trgu samostojno opravljajo pridobitne ali nepridobitne dejavnosti kot svoje izključne dejavnosti, pri tem pa morajo biti organizirane kot gospodarske družbe v eni od naslednjih oblik:

- kot osebne družbe (družba z neomejeno odgovornostjo, komanditna družba ali tiha družba);
- kot kapitalska družba (družba z omejeno odgovornostjo, delniška družba, komanditna delniška družba ali evropska delniška družba) (ZGD-1, 2006, 3. člen).

Sestavljanje računovodskih izkazov je zasnovano na temeljnih računovodskih predpostavkah, ki sta:

- upoštevanje nastanka poslovnih dogodkov in
- upoštevanje časovne neomejenosti delovanja.

Prva predpostavka pomeni, da je treba računovodske izkaze sestavljati na podlagi računovodenja, ki je zasnovano na temeljnih poslovnih dogodkih. Pri takem računovodenju se poslovni dogodki pripoznajo, ko se pojavijo, in ne šele ob plačilu; zapisujejo se v računovodske razvide in o njih se poroča v računovodskih izkazih obdobja, na katero se nanašajo.

Druga predpostavka pomeni, da je treba računovodske izkaze sestavljati, kot da bo podjetje nadaljevalo poslovanje v dogledni prihodnosti in kot da nima niti namena niti potrebe, da bi ga povsem ustavilo ali pomembno skrčilo; pri računovodenju, ki izhaja iz te predpostavke, morajo biti gospodarske kategorije ovrednotene drugače, kot bi bile, če bi podjetje opustilo poslovanje (SRS – Uvod, 2006).

Računovodski izkazi so uporabni le, če so resnični in pošteni, k čemur naj bi pripomogli tudi Slovenski računovodski standardi (Šuštar, 2009, str. 21).

V nadaljevanju bomo na kratko predstavili bilanco stanja, izkaz poslovnega izida, izkaz denarnih tokov in izkaz gibanja kapitala.

2.2.1 BILANCA STANJA

Bilanca stanja ponuja veliko informacij uporabnikom. Prikazuje premoženje (sredstva), ki jih ima podjetje na določen dan, v določenem trenutku, in tudi izvor teh sredstev. Sredstva so prikazana na aktivni, njihovi viri pa na pasivi bilance stanja. Osnovno načelo je, da je aktiva enaka pasivi.

BILANCA STANJA	
AKTIVA	PASIVA
SREDSTVA	VIRI SREDSTEV

Slika 3: Shema bilance stanja (Vir: Mayr, B., 2000)

Vsako podjetje ima premoženje, sredstva, saj brez teh ni moč poslovati. Sredstva so lahko v obliki osnovnih sredstev, pravic, terjatev, zalog, denarnih sredstev in druge. Posamezne vrste sredstev imajo skupne lastnosti. Po njih jih razvrščamo v bilanco stanja. Prvo merilo razvrščanja sredstev je njihova vloga v poslovnem procesu,

drugo njihova ročnost itd. Ugotovljena stanja premoženja prikazujemo na aktivni strani bilance stanja.

Glede na ročnost sredstva delimo na stalna in gibliva. Za stalna je značilno, da jih uporabljamo več kot leto dni, gibliva pa največ leto dni (razen dolgoročnih terjatev).

Znotraj razdelitve po ročnosti pa posamezna sredstva razvrščamo v različne vsebinske celote glede na njihovo vlogo v poslovnem procesu. Tako med dolgoročnimi sredstvi prikazujemo neopredmetena dolgoročna sredstva (npr. stroške ustanovitve podjetja, naložbe v patente, koncesije, licence, blagovne znamke), opredmetena osnovna sredstva (npr. zemljišča, stavbe, stroje, opremo itd.), dolgoročne finančne naložbe (npr. delnice drugih podjetij) in popravke kapitala. Med gibljivimi sredstvi pa prikažemo zaloge (zaloge materiala, proizvodov, trgovskega blaga itd.), terjatve do kupcev, kratkoročne finančne naložbe (denar, ki smo ga posodili drugim podjetjem za največ leto dni), denar in aktivne časovne razmejitve.

Odgovor na vprašanje: »Čigavo je premoženje?« pa najdemo na pasivni strani bilance stanja oziroma med viri premoženja. Tam vidimo, da je podjetje financiralo premoženje s svojimi lastnimi ali tujimi viri. Lastne vire podjetja imenujemo z eno besedo kapital, tuje pa dolgovi. Tako enih kot drugih je več vrst.

Vire podobno kot sredstva prikazujemo glede na njihovo ročnost in vsebino. Tako ločimo dolgoročne in kratkoročne vire sredstev. Dolgoročni viri imajo rok zapadlosti daljši od enega leta, kratkoročne pa moramo vrniti najpozneje v letu dni.

Med dolgoročnimi viri financiranja izkazujemo kapital (pripada lastnikom, saj so ga zagotovili kot svoj začetni vložek in kot povečanja oziroma zmanjšanja v času), dolgoročne rezervacije, dolgoročne obveznosti (različna posojila).

Med kratkoročnimi viri financiranja pa izkazujemo obveznosti do dobaviteljev in finančne obveznosti, ki zapadejo v plačilo v letu dni. Med take se uvrščajo kratkoročne obveznosti iz financiranja in poslovanja ter pasivne časovne razmejitve.

Po vsebini vire delimo na lastniške in tuje ali dolžniške. Lastniške vire, kot pove že ime, so zagotovili lastniki in so vedno dolgoročni. Tuje ali dolžniške vire pa smo pridobili zunaj podjetja (od bank, dobaviteljev) in so lahko kratkoročni ali dolgoročni (Mayr, 2000, str. 12–14).

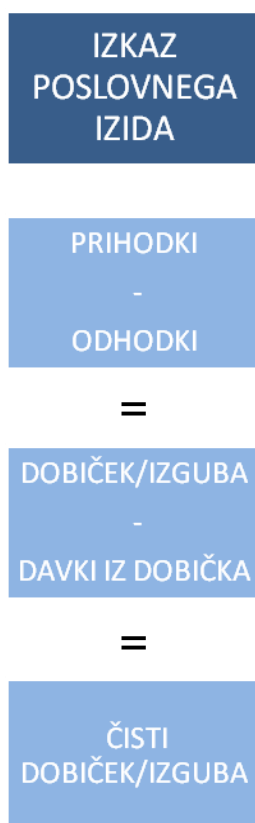
Bilanca stanja je najpomembnejši temeljni računovodski izkaz, saj je tudi najpomembnejša za izračun številnih kazalnikov, predvsem kazalnikov financiranja, investiranja in vodoravnega finančnega ustroja. Je statičen in kumulativni računovodski izkaz. Statičnost se kaže s prikazovanjem sredstev in obveznosti do

virov sredstev podjetja na določen dan. Kumulativnost bilance stanja se kaže tako, da je bilanca stanja, ki je sestavljena na zadnji dan poslovnega leta, enaka začetni bilanci stanja, sestavljeni na prvi dan naslednjega leta (Šuštar, 2009, str. 21–22).

Obliko izkaza stanja predpisuje Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1, 2006), podrobnejša pravila izdelave izkaza stanja in razkritij pa so določena v SRS 24 (Horvat, 2003, str. 93).

2.2.2 IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

Izkaz poslovnega izida je temeljni računovodski izkaz, v katerem prikazujemo rezultate poslovanja v nekem časovnem obdobju. Običajno obdobje je leto. V njem prikazujemo prihodke in odhodke. Razlika med njimi je rezultat poslovanja v obravnavanem obdobju.

Slika 4: Shema izkaza poslovnega izida (Vir: Mayr, B., 2000)

Bilanca stanja in izkaz poslovnega izida sta neposredno povezana. Temeljni princip se glasi:

- dobiček povečuje sredstva, izguba pa jih zmanjšuje,
- dobiček/izguba pripada lastnikom, kapitalu.

Izgubo oziroma dobiček izračunamo v izkazu poslovnega izida. Če izhajamo iz zgornje trditve, lahko nesporno trdimo, da je izkaz poslovnega izida neposredno povezan s postavko kapitala na pasivi bilance stanja. Lahko trdimo, da je izkaz poslovnega izida izračun prirasta ali zmanjšanja kapitala, ki je posledica delovanja podjetja.

Najpomembnejše sestavine izkaza poslovnega izida so prihodki in odhodki. V izkazu poslovnega izida jih združujemo po njihovi vsebini. Prihodke delimo na prihodke iz poslovanja, finančne prihodke in izredne prihodke. Enaka je tudi razdelitev odhodkov. Kot razlike med posameznimi vrstami prihodkov in odhodkov nastanejo rezultat iz poslovanja, rezultat iz financiranja in rezultat iz izrednega delovanja.

Med prihodki iz poslovanja so prihodki od prodaje na različnih trgih. Med odhodki od prodaje pa prikazujemo stroške za uresničitev prodanega. Pri tem imajo pomembno vlogo tudi izbrane računovodske politike (na primer vrednotenje zalog).

Prihodke od financiranja in odhodke od financiranja predstavljajo obresti in podobni stroški. Prihodke in odhodke iz izrednega delovanja predstavljajo prihodki oziroma stroški, ki jih ne moremo uvrstiti v eno od prikazanih kategorij. Najpogosteje pa so to stroški ali prihodki, ki se nanašajo na minula obdobja (Mayr, 2000, str. 84–86).

Izkaz poslovnega izida je dinamičen in nekumulativen računovodski izkaz. Dinamičen zato, ker lahko njegove ekonomske kategorije dojame le v povsem določenem časovnem obdobju (Turk in Melavc, 1998, str. 45), ne pa v določenem trenutku, nekumulativen pa zato, ker ga podjetja sestavljajo za vsako leto posebej.

SRS 19.2. (SRS, 2006) opredeljuje naslednje temeljne vrste poslovnega izida:

- poslovni izid (dobiček ali izguba) iz prodaje;
- poslovni izid (dobiček ali izguba) iz celotnega poslovanja;
- poslovni izid (dobiček ali izguba) iz rednega delovanja;
- celotni poslovni izid (celotni dobiček ali celotna izguba) in
- čisti poslovni izid (čisti dobiček ali čista izguba).

Te vrste poslovnega izida so pomembne za notranje in zunanje uporabnike.

Druge vrste poslovnega izida so pomembne za notranje uporabnike, zato se podrobneje opredeljujejo v samem podjetju. Mednje spadajo:

- prispevek za kritje;
- kosmati poslovni izid (kosmati dobiček ali kosmata izguba) iz celotnega poslovanja;

- celotni poslovni izid (celotni dobiček ali celotna izguba) skupaj s finančnimi odhodki,
- celotni poslovni izid (celotni dobiček ali celotna izguba) skupaj z deleži zaposlencev v njem in
- razširjeni dobiček in dohodek (dodana vrednost).

2.2.3 IZKAZ DENARNIH TOKOV

SRS 26 (SRS, 2006) opredeljuje izkaz denarnih tokov kot temeljni računovodski izkaz, v katerem so resnično in pošteno prikazane spremembe stanja denarnih sredstev za poslovno leto ali medletna obdobja, za katera se sestavlja. Podjetje lahko sestavi izkaz denarnih tokov po neposredni ali posredni metodi. V izkazu denarnih tokov so izkazani denarni tokovi v obdobju, nastali pri poslovanju, naložbenju in financiranju. Izkaz denarnih tokov ima obliko zaporednega izkaza.

Slika 5: Shema izkaza denarnih tokov (Vir: SRS, 2006)

Uporabnikom daje informacije, kako podjetje pridobiva denarna sredstva in njihove ustrežke, kako jih porablja in kakšno je njihovo stanje na začetku in koncu obdobja (Benedik, 2003, str. 24).

Izkaz denarnih tokov je pomemben, ker glede na informacije, ki jih dajeta bilanca stanja in izkaz poslovnega izida, dopolnjuje informacije, pomembne za odločanje pri poslovanju, financiranju in naložbenju. Na podlagi teh informacij je mogoče ugotoviti razloge za povečanje ali zmanjšanje denarnih sredstev v obračunskem obdobju. Denarna sredstva se lahko povečajo na podlagi poslovanja, novega financiranja (povečanja obveznosti do virov sredstev) ali raznaložbenja (zmanjšanja nedenarnih sredstev), zmanjšajo pa se zaradi poslovanja, naložbenja (povečanja nedenarnih sredstev) ali definciranja (zmanjšanja obveznosti do virov sredstev) (SRS 26.26., 2006).

Izkaz denarnih tokov je namenjen temu, da pokaže, ali je podjetje sposobno zbrati denar v določenem obračunskem obdobju in kako je podjetje uporabilo ta denar.

Iz posameznih postavk lahko razberemo, kaj je vplivalo na posamezno vrsto pritokov in odtokov denarnih sredstev, kaj je učinkovalo na morebitne večje spremembe tokov (enkratni dogodki ali običajne transakcije), kako poslovodstvo upravlja z denarjem, kakšne probleme ima, poiščemo pojasnila za ugotovljeno stanje, ocenimo uravnovešenost med pritoki in odtoki ter lahko tudi svetujemo poslovodstvu, kaj naj stori za izboljšanje denarnih tokov (http://www.cef-see.org/DODATNO_%20GRADIVO_%20za_2-2010.pdf).

Čisti denarni tok (cash flow) je seštevek dobička in amortizacije. Kaže finančno moč in finančno uspešnost podjetja. Z njegovo pomočjo ugotavljamo, koliko novih denarnih sredstev je podjetje pridobilo s poslovanjem. Glede na to lahko investitor oceni, ali podjetje ustvarja dovolj sredstev za plačilo sprotnih obveznosti in za potrebne investicije. Kaže torej notranje financiranje oziroma samofinanciranje podjetja oziroma prostorazpoložljiva sredstva, s katerimi družba razpolaga v nekem obdobju.

Čisti denarni tok prikazuje:

- investicijsko sposobnost podjetja iz notranjih virov;
- sposobnost podjetja za izplačilo posojil;
- sposobnost podjetja za zagotavljanje plačilne sposobnosti (Šuštar, 2009, str. 28).

2.2.4 IZKAZ GIBANJA KAPITALA

Izkaz gibanja kapitala je temeljni računovodski izkaz, v katerem so resnično in pošteno prikazane spremembe sestavin kapitala za poslovno leto ali medletna obdobja, za katera se sestavlja.

Izkaz gibanja kapitala je sestavljen tako, da prikazuje spremembe vseh sestavin kapitala, zajetih v bilanci stanja. Ima obliko sestavljene razpredelnice sprememb vseh sestavin kapitala (SRS 27, 2006).

IZKAZ GIBANJA KAPITALA

	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička	Presežek iz prevrednotenja	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Prevedbeni popravek kapitala	Skupaj
Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja								
Začetno stanje poročevalskega obdobja								
Spremembe lastniškega kapitala - transakcije z lastniki								
Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja								
Spremembe v kapitalu								
Končno stanje poročevalskega obdobja								

Slika 6: Shema izkaza gibanja kapitala (Vir: SRS, 2006)

Izkaz gibanja kapitala je v Sloveniji dokaj nov računovodski izkaz. Uporabniki računovodskih izkazov so z njegovo uvedbo precej pridobili, saj so jim bili prej mnogi najpomembnejši poslovni dogodki zakriti. Poslovodstvo tako veliko lažje pripravlja predloge in sprejema odločitve, povezane s kapitalom, če ima na voljo ustrezno pripravljene informacije, ki jih dobi v izkazu gibanja kapitala

(http://www.finance.si/17008/Izkaz_gibanja_kapitala_ponuja_ve%28_informacij_uporabnikom).

2.3 ANALIZIRANJE RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

Vsi temeljni izkazi, čeprav vsak predstavi poslovanje družbe po svoje, se vendar med seboj dopolnjujejo, kar pomeni, da jih moramo zaradi celovitejše in popolnejše predstavitve družbe pri analiziranju proučevati skupaj.

Spremembe sredstev in obveznosti, prikazane v bilanci stanja, se skozi prihodke in odhodke odražajo v izkazu poslovnega izida in ne nazadnje tudi v izkazu denarnih tokov kot pritoki ter odtoki v podjetju. To pa je tudi osnovni namen vsake reprodukcije, da z vloženim denarjem in poslovnimi učinki ustvarimo več denarja (Zadravec, 2003, str. 24).

Za analiziranje računovodskih izkazov se najpogosteje uporabljajo tri metode:

- vodoravna analiza,
- navpična analiza in
- analiza s kazalniki.

Pri vodoravni analizi se ugotavljata vrednostni znesek in odstotek spremembe določene postavke. Vrednosti določene postavke v računovodskih izkazih predhodnega obdobja so osnova za primerjanje z vrednostjo postavke zadnjega obdobja. Z vodoravno analizo dobimo informacije o velikosti, smeri in relativni pomembnosti sprememb posameznih postavk. Te vrste informacij so potrebne za ugotovitev o tem, ali se je poslovanje podjetja v obdobju izboljšalo ali ne.

Pri navpični analizi se postavke v računovodskih izkazih prikazujejo kot relativni delež oziroma relativno število glede na izbrano celoto. Ena od največjih koristi navpičnega analiziranja računovodskih izkazov je v tem, da nam posamezne postavke prikazuje kot deleže oziroma kot relativna števila, kar nam omogoči primerjavo med dvema podjetjema v isti gospodarski panogi. Z relativnimi števili se namreč izniči različnost zaradi velikosti podjetij.

Analiza s kazalniki, ki so relativna števila, dobljena s primerjavo določene ekonomske kategorije s kako drugo, nam omogoča ocenjevanje uspešnosti poslovanja. Posamezen kazalnik dobi izrazno moč šele, ko ga primerjamo z vrednostjo kazalnikov v preteklih obdobjih ali pri konkurenčnih podjetjih (Hočevar in Igličar, 1996, str. 239–240).

3 ANALIZIRANJE POSLOVANJA PODJETJA S POMOČJO RAČUNOVODSKIH KAZALNIKOV

3.1 OPREDELITEV RAČUNOVODSKIH KAZALNIKOV

Računovodski kazalniki so relativna števila, ki se nanašajo na gospodarske kategorije, o katerih obstajajo računovodski podatki. Lahko so koeficienti, stopnje udeležbe ali indeksi. Dobijo se s primerjavo dveh kategorij. Če se količnik pomnoži s 100, se govori o odstotnem koeficientu, odstotku udeležbe ali odstotnem indeksu (SRS 29.25., 2006).

Danes poznamo mnogo različnih kazalnikov, ki so namenjeni različnim uporabnikom. Izračunavanje računovodskih kazalnikov je v praksi zelo pogost analitični postopek, saj je na voljo zelo veliko podatkov in vsak je sam zase premalo informativen. Z izračunavanjem kazalnikov to pomanjkljivost odpravimo in dobimo vrednosti, ki so primerljive v času in prostoru. Pri računovodskem analiziranju pa ne sme manjkati besedna razlaga, saj zgolj številke zadoščajo le tistim, ki dobro poznajo vsebino analiziranih kategorij ter metodiko in tehniko analiziranja. Z računovodskimi kazalniki na pregleden in enostaven način informiramo uporabnike, ki se zanimajo za uspešnost poslovanja podjetja (Šuštar, 2009, str. 41).

Računovodske kazalnike za notranje potrebe izbere podjetje glede na posebnosti svojega poslovanja in objektivne možnosti merjenja, računovodske kazalnike za potrebe v zvezi s pripravo letnega računovodskega poročila pa obravnava ta standard. Kot obvezni se štejejo le tisti, ki so posebej navedeni v SRS 30.28. (SRS 29.27., 2006).

Pri izračunavanju kazalnikov se lahko pojavljata dve napaki:

- da se kazalniku pripiše drugačna izrazna moč, kot jo dejansko ima, in
- da se pri njegovem izračunu uporabijo napačni podatki.

Zato je treba preveriti, ali so podatki oblikovani v skladu z računovodskimi standardi in ali so v računovodskih izkazih predstavljeni na ustrezen način (SRS 29.43., 2006).

Namen kazalnikov je pridobiti informacije o vplivu poslovnih odločitev na celotno učinkovitost, uspešnost in stabilnost poslovanja ter na njegovo finančno moč. Te kategorije bi namreč posredno merile uspešnost poslovnih odločitev z vidika vpliva na dobiček in plačilno sposobnost.

Izračunane vrednosti kazalnikov same ne povedo veliko, zato se običajno ocenjujejo glede na mejne vrednosti in glede na gibanje njihove vrednosti v času, primerjajo z vrednostmi primerljivih podjetij in vrednostmi za panogo domačega in/ali ustreznega tujega gospodarstva (Šuštar, 2009, str. 40).

3.2 VRSTE RAČUNOVODSKIH KAZALNIKOV

Glede na izhodišče v bilanci stanja in izkazu poslovnega izida ter glede na potrebe po finančnem in gospodarskem načinu presojanja se računovodski kazalniki združujejo v skupine kot:

- kazalniki stanja financiranja (vlaganja),
- kazalniki stanja investiranja (naložbenja),
- kazalniki vodoravnega finančnega ustroja,
- kazalniki obračanja,
- kazalniki gospodarnosti,
- kazalniki dobičkonosnosti (v primeru izgube negativne dobičkonosnosti),
- kazalniki dohodkovnosti in
- kazalniki denarne tokovnosti (SRS 29.28., 2006).

3.2.1 KAZALNIKI STANJA FINANCIRANJA (VLAGANJA)

Kazalniki stanja financiranja so usmerjeni v analizo financiranja podjetja. Pri teh kazalnikih izhajamo iz podatkov na pasivni strani bilance stanja, pri čemer nas zanima delež kapitala, dolgovi in časovnih razmejitev v strukturi vseh virov financiranja. Kazalniki stanja financiranja so pomembni za dolgoročne odločitve o politiki financiranja podjetja, zunanjim uporabnikom, predvsem posojilodajalcem, pa kažejo tveganost glede vračil glavnice in obresti (Hočevar et al., 2000, str. 408).

Ti kazalniki sodijo med tako imenovane kazalnike navpičnega finančnega ustroja. Dobljeni so s primerjavo ožjih delov obveznosti do virov sredstev z njihovimi širšimi deli ali celoto. Izračunajo se na podlagi podatkov v bilanci stanja.

Kazalniki financiranja prikazujejo strukturo financiranja podjetja. Sredstva podjetja morajo biti financirana z viri financiranja. Ti so lahko lastni ali tuji. Od vsebine financiranja je odvisno tveganje poslovanja podjetja. Tako je podjetje, ki ima malo lastnih virov financiranja, praviloma v slabem položaju. Tega si lahko izboljša s pridobitvijo dolgoročnih tujih virov financiranja. Če tudi teh ni, pa vstopajo kratkoročni viri financiranja, kar pomeni, da je podjetje vezano na nezanesljive in praviloma drage vire financiranja. Idealnih razmerij med različnimi viri financiranja ni. Razlikujejo se od primera do primera (http://www.pavliha.org/boniteta_kazalniki.htm).

TEMELJNI KAZALNIKI STANJA FINANCIRANJA (VLAGANJA)	
Stopnja lastniškosti financiranja	Kapital
	Obveznosti do virov sredstev
Stopnja dolžniškosti financiranja	Dolgovi
	Obveznosti do virov sredstev
Stopnja razmejenosti financiranja	Vsota rezervacij in kratkoročnih pasivnih časovnih razmejitev ter dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev
	Obveznosti do virov sredstev
Stopnja dolgoročnosti financiranja	Vsota kapitala in dolgoročnih dolgov (skupaj z rezervacijami) ter dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev
	Obveznosti do virov sredstev
Stopnja kratkoročnosti financiranja	Vsota kratkoročnih dolgov (skupaj s kratkoročnimi pasivnimi časovnimi razmejitvami)
	Obveznosti do virov sredstev
Stopnja osnovnosti kapitala	Osnovni kapital
	Kapital
Koeficient dolgovno-kapitalskega razmerja	Dolgovi
	Kapital

Slika 7: Temeljni kazalniki stanja financiranja (vlaganja) (Vir: SRS, 2006)

3.2.2 KAZALNIKI STANJA INVESTIRANJA (NALOŽBENJA)

Ti kazalniki spadajo v skupino kazalnikov navpičnega finančnega ustroja. Izračunajo se s primerjavo ožjih delov sredstev z njihovimi širšimi deli ali celoto. Po vsebini prikazujejo udeležbo opazovane kategorije v celotnih sredstvih ali njihovem delu. S pomočjo teh kazalnikov izračunamo delež posamezne vrste sredstev (trajnih sredstev, obratnih sredstev, zalog, terjatev ...) v povprečnem stanju sredstev. Kakšne so normalne vrednosti posameznih kazalnikov? Odgovor je težak. Nesporno lahko ugotovimo, da je njihova vrednost od dejavnosti do dejavnosti in od podjetja do podjetja različna. Pri delovno intenzivni proizvodnji tako zavzema kazalnik

udeležbe osnovnih sredstev v celotnih sredstvih majhno vrednost. Pri storitvenih dejavnostih ni pričakovati zalog proizvodov, torej bo kazalnik, ki prikazuje stanje zaloge v sredstvih, »0«, in podobno (http://www.pavliha.org/boniteta_kazalniki.htm).

Kazalniki stanja investiranja so pomembni predvsem za vodstvo podjetja, ki odloča o prihodnjih investicijah in analizira pretekle investicije (Igličar in Hočevar, 1997, str. 234).

TEMELJNI KAZALNIKI STANJA INVESTIRANJA (NALOŽBENJA)	
Stopnja osnovnosti investiranja	Osnovna sredstva (po knjigovodski vrednosti)
	Sredstva
Stopnja obratnosti investiranja	Obratna sredstva s kratkoročnimi aktivnimi časovnimi razmejitvami
	Sredstva
Stopnja finančnosti investiranja	Vsota dolgoročnih finančnih naložb in kratkoročnih finančnih naložb ter naložbenih nepremičnin
	Sredstva
Stopnja dolgoročnosti investiranja	Vsota osnovnih sredstev in dolgoročnih aktivnih časovnih razmejitev (po knjigovodski vrednosti), naložbenih nepremičnin, dolgoročnih finančnih naložb in dolgoročnih poslovnih terjatev
	Sredstva
Stopnja kratkoročnosti investiranja	Vsota kratkoročnih sredstev in kratkoročnih aktivnih časovnih razmejitev
	Sredstva
Stopnja odpisanosti osnovnih sredstev	Popravek vrednosti osnovnih sredstev
	Nabavna vrednost osnovnih sredstev
Koeficient opremljenosti dela z osnovnimi sredstvi	Osnovna sredstva (po nabavni vrednosti)
	Število zaposlencev v največji izmeni
Koeficient tehnične	Oprema (po nabavni vrednosti)

opremljenosti dela	Število zaposlencev v največji izmeni
--------------------	---------------------------------------

Slika 8: Temeljni kazalniki stanja investiranja (naložbenja) (Vir: SRS, 2006)

3.2.3 KAZALNIKI VODORAVNEGA FINANČNEGA USTROJA

Pri teh kazalnikih med seboj primerjamo podatke z aktivne in pasivne strani bilance stanja (postavke sredstev z njihovimi viri in obratno). Njihova največja izrazna moč je v izkazovanju višine in strukture obratnih sredstev in tekočih obveznosti ter vpliv njihovih sprememb na dolgoročno finančno ravnotežje podjetja. Če se nekateri izmed kazalnikov vodoravnega finančnega ustroja zmanjšujejo v več zaporednih obdobjih, je to lahko znak poslabšane likvidnosti podjetja (Šuštar, 2009, str. 49).

Finančno ravnotežje ni vprašanje razmerja med kapitalom in dolgovi, temveč vprašanje usklajene ročnosti sredstev in obveznosti do njihovih virov. Na tej usklajenosti temeljijo pravila vodoravne finančne sestave, katere najožja opredelitev je zlato bilančno pravilo, ki zahteva, da so najmanj stalna sredstva financirana s kapitalom. Zlato bilančno pravilo je treba upoštevati kritično, saj ima lahko vrsta postavk kapitala kratkoročno naravo (na primer dobiček podjetja, namenjen za razdelitev), medtem ko dolgoročni dolgovi, ki presegajo dobo uporabnosti stalnih sredstev (na primer hipotekarna posojila), lahko pokrivajo stalna sredstva (Duhovnik, 1995, str. 36).

TEMELJNI KAZALNIKI VODORAVNEGA FINANČNEGA USTROJA	
Koeficient kapitalne pokritosti osnovnih sredstev	Kapital
	Osnovna sredstva (po knjigovodski vrednosti)
Koeficient kapitalne pokritosti dolgoročnih sredstev	Kapital
	Dolgoročna sredstva
Koeficient dolgoročne pokritosti dolgoročnih sredstev	Vsota kapitala, dolgoročnih dolgov in rezervacij ter dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev
	Dolgoročna sredstva
Koeficient dolgoročne pokritosti	Vsota kapitala, dolgoročnih dolgov in rezervacij ter dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev

dolgoročnih sredstev in normalnih zalog	Dolgoročna sredstva in normalne zaloge
Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti (hitri koeficient)	Likvidna sredstva
	Kratkoročne obveznosti
Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti (pospešeni koeficient)	Vsota likvidnih sredstev in kratkoročnih terjatev
	Kratkoročne obveznosti
Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti (kratkoročni koeficient)	Kratkoročna sredstva
	Kratkoročne obveznosti
Koeficient komercialnega terjatveno-obveznostnega razmerja	Terjatve do kupcev
	Obveznosti do dobaviteljev
Koeficient kratkoročnega terjatveno-obveznostnega razmerja	Kratkoročne terjatve
	Kratkoročne obveznosti

Slika 9: Temeljni kazalniki vodoravnega finančnega ustroja (Vir: SRS, 2006)

3.2.4 KAZALNIKI OBRAČANJA

Pri kazalnikih obračanja med seboj primerjamo podatke iz bilance stanja in izkaza poslovnega izida. Ti kazalniki prikazujejo hitrost obračanja posameznih sredstev. Merimo jo lahko v koeficientu ali dnevih. Poznavanje hitrosti obračanja posameznih sredstev je izrednega pomena za presojanje kakovosti poslovanja. Obračanje lahko ponazorimo tudi s časom angažiranja posamezne kategorije med sredstvi oziroma viri sredstev v nekem podjetju.

Izračuni temeljijo na primerjavi neke dinamične kategorije (npr. prihodki, odhodki) s statično kategorijo (npr. obratna sredstva, osnovna sredstva). Statična kategorija

ponazarja stanje neke kategorije v opazovanem trenutku, dinamična kategorija pa je vsota istovrstnih vsebin v nekem obdobju. Stanje neke kategorije se v času spreminja, saj imamo, na primer, vsak dan različno stanje zalog, terjatev, denarja in podobno. Dinamična (lahko rečemo tudi prometna) kategorija je praviloma odvisna od neke statične kategorije. Tako so bili prihodki od prodaje blaga uresničevani skozi celotno časovno obdobje. Prodati je bilo mogoče le tisto, kar smo imeli (zalogo). Prav lahko si zamislimo primer, ko smo imeli dolgo časa zalogo, v trenutku prodaje pa je nimamo več. Izračunamo kazalnik na določen dan, na primer takoj po prodaji, ko izračun upošteva nizko stanje zalog. Je pravilen? Ne. Da se izognemo zmotam, ki so posledica zajemanja statične kategorije, moramo upoštevati povprečno stanje te kategorije v obdobju, v katerem je oblikovana dinamična kategorija. Tako pri dinamični kategoriji, ki je bila oblikovana v nekem poslovnem letu, upoštevamo povprečno stanje vsebinsko povezane kategorije.

Povprečno stanje izračunamo iz čim več stanj. V praksi je običajno, da upoštevamo stanje na prvi dan opazovanega obdobja in nato stanje na vsak zadnji dan meseca v opazovanem obdobju. Pri poslovnem letu tako upoštevamo 13 stanj. Upoštevanje povprečnega stanja zmanjšuje tveganja napačne vsebine izračunanih kazalnikov obračanja. Kazalnike obračanja izračunavamo kot koeficient ali kot čas vezave kategorije. Koeficient izračunamo s primerjavo dinamične kategorije s povprečnim stanjem statične kategorije. Izračunani kazalnik pove, kolikokrat v nekem obdobju se je neka kategorija obrnila.

Pomembno je, da se pri izračunu upoštevajo vsebinsko povezane kategorije. Tako na primer vemo, da so terjatve iz poslovanja povezane s prihodki iz poslovanja. Če nas zanima obračanje terjatev iz poslovanja, zato primerjamo ustvarjene prihodke v nekem obdobju s povprečnim stanjem terjatev iz poslovanja v istem obdobju (http://www.pavliha.org/boniteta_kazalniki.htm).

TEMELJNI KAZALNIKI OBRAČANJA	
Koeficient obračanja obratnih sredstev	Poslovni odhodki v letu dni
	Povprečno stanje obratnih sredstev
Koeficient obračanja osnovnih sredstev	Amortizacija v letu dni
	Povprečno stanje osnovnih sredstev (po neodpisani vrednosti)
Koeficient obračanja	Porabljeni material v letu dni (po nabavnih cenah)

zaloga materiala	Povprečna zaloga materiala (po nabavnih cenah)
Koeficient obračanja zalog proizvodov	Prodani proizvodi v letu dni (praviloma po proizvodjalnih stroških)
	Povprečna zaloga proizvodov (praviloma po proizvodjalnih stroških)
Koeficient obračanja zalog trgovskega blaga	Prodano blago v letu dni (po nabavni vrednosti)
	Stanje zalog blaga (po nabavni vrednosti)
Koeficient obračanja terjatev do kupcev	Prejemki od kupcev v letu dni
	Povprečno stanje terjatev do kupcev
Koeficient mesečne zadostnosti zaloge proizvodov	Stanje zalog proizvodov (po proizvodjalnih stroških)
	Povprečna mesečna prodaja (po proizvodjalnih stroških)
Koeficient dnevne trajanosti kreditirane prodaje	Stanje terjatev do kupcev
	Povprečni dnevni prihodki iz prodaje na kredit

Slika 10: Temeljni kazalniki obračanja (Vir: SRS, 2006)

3.2.5 KAZALNIKI GOSPODARNOSTI

Kazalniki gospodarnosti nam povedo, kako gospodarno smo ravnali v nekem obdobju. Izračunavamo jih na podlagi podatkov, ki so razvidni iz izkaza poslovnega izida (Mayr, 2003, str. 117). Temeljni kazalniki gospodarnosti s tehnično tehnološkega vidika kažejo na učinkovitost uporabe sredstev, s širšega gospodarskega vidika pa na njihovo uspešnost porabe. Kazalniki so pomembni predvsem pri presojanju kakovosti poslovanja.

Čim večja je vrednost teh kazalnikov, tem uspešnejše je podjetje. Gospodarnost na splošno pomeni z minimalnimi stroški opraviti neko dejavnost v potrebnem obsegu (Robnik, 1996, str. 23–24).

TEMELJNI KAZALNIKI GOSPODARNOSTI	
Koeficient gospodarnosti	Poslovni prihodki

poslovanja	Poslovni odhodki
Koeficient celotne gospodarnosti	Prihodki
	Odhodki
Stopnja proizvajalne stroškovnosti poslovnih prihodkov	Stroški proizvodnje v prodanih količinah
	Poslovni prihodki
Stopnja prodajne stroškovnosti poslovnih prihodkov	Stroški prodajanja
	Poslovni prihodki
Stopnja splošnodejavnostne stroškovnosti poslovnih prihodkov	Stroški splošnih služb
	Poslovni prihodki
Stopnja tehnične (zmogljivostne) stroškovnosti poslovnih prihodkov	Stroški amortizacije
	Poslovni prihodki
Stopnja delovne stroškovnosti poslovnih prihodkov	Stroški dela
	Poslovni prihodki
Stopnja materialne stroškovnosti poslovnih prihodkov	Stroški materiala
	Poslovni prihodki
Stopnja storitvene stroškovnosti poslovnih prihodkov	Stroški tujih storitev
	Poslovni prihodki
Stopnja kosmate dobičkovnosti poslovnih prihodkov	Kosmati dobiček
	Poslovni prihodki
Stopnja dobičkovnosti	Poslovni dobiček

poslovnih prihodkov	Poslovni prihodki
Stopnja dobičkovnosti prihodkov	Dobiček (pred obdavčitvijo)
	Prihodki
Stopnja čiste dobičkovnosti prihodkov	Čisti dobiček
	Prihodki

Slika 11: Temeljni kazalniki gospodarnosti (Vir: SRS, 2006)

3.2.6 KAZALNIKI DOBIČKONOSNOSTI

Kazalniki dobičkonosnosti so pomembni predvsem za lastnike poslovnega sistema, ki so prispevali kapital in pričakujejo njegovo ustrezno oplajanje (Šuštar, 2009, str. 54).

Dobiček podjetij je zelo pomemben kazalec, saj:

- če ni pričakovanega dobička, investitorji ne bodo vlagali v podjetje;
- dobiček omogoča reprodukcijo, kar pomeni rast in širjenje podjetja;
- če podjetje ne ustvarja zadovoljivega dobička ali prinaša celo izgubo, obstaja velika verjetnost, da bo prej ali slej prenehalo delovati (Benedik, 2003, str. 33).

TEMELJNI KAZALNIKI DOBIČKONOSNOSTI	
Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala	Čisti dobiček obračunskega obdobja
	Povprečni kapital (brez čistega poslovnega izida obračunskega obdobja)
Koeficient razširjene dobičkonosnosti sredstev	Dobiček ali izguba in dane obresti obračunskega obdobja
	Povprečna sredstva
Koeficient čiste dobičkonosnosti osnovnega kapitala	Čisti dobiček obračunskega obdobja
	Povprečni osnovni kapital
Koeficient dividendnosti	Vsota dividend za poslovno leto

osnovnega kapitala	Povprečni osnovni kapital
Stopnja dividendnosti čistega dobička	Vsota dividend za poslovno leto
	Čisti dobiček
Osnovna čista dobičkonosnost navadne delnice	Čisti dobiček za navadne delnice v poslovnem letu
	Povprečno število uveljavljajočih se navadnih delnic
Popravljen čista dobičkonosnost navadne delnice	Popravljeni čisti dobiček za navadne delnice v poslovnem letu
	Povprečno število popravljenih uveljavljajočih se navadnih delnic
Dividendnost navadne delnice	Vsota dividend za navadne delnice v poslovnem letu
	Povprečno število uveljavljajočih se navadnih delnic

Slika 12: Temeljni kazalniki dobičkonosnosti (Vir: SRS, 2006)

3.2.7 KAZALNIKI DOHODKOVNOSTI

Med kazalnike, ki izražajo uspešnost poslovanja, spadajo tudi kazalniki dohodkovnosti. Z njimi pokažemo, kako uspešni so bili zaposleni delavci, ki so bili vključeni v proizvodni proces, tako za podjetje kot osebno. Za te kazalnike je značilno, da imajo v imenovalcu dohodek ali povprečno število zaposlenih (Benedik, 2003, str. 49).

Dohodek je po svoji vsebini najbližji dodani vrednosti. V podjetju predstavlja razliko med prihodki in tistimi odhodki, ki izvirajo iz trošenja delovnih sredstev, predmetov dela in tujih storitev. Dohodek se lahko deli zaposlencem v obliki plač, kreditodajalcem, lastnikom (dividende) in podjetju (rezerve, različne oblike kapitala, oblikovanega iz dobička) (http://www.pavliha.org/boniteta_kazalniki.htm).

TEMELJNI KAZALNIKI DOHODKOVNOSTI	
Stopnja udeležbe zaposlencev v dohodku	Vsota čistih plač (brez všteti dajatev) in drugih deležev zaposlencev
	Vsota dobička, stroškov za plače, vračunanih obresti in vračunanih dajatev – izguba

Stopnja udeležbe financerjev v dohodku	Vsota danih obresti in dividend
	Vsota dobička, stroškov za plače, vračunanih obresti in vračunanih dajatev – izguba
Stopnja udeležbe države v dohodku	Vračunani davki (skupaj z davki v plačah), povečani za davek iz dobička
	Vsota dobička, stroškov za plače, vračunanih obresti in vračunanih dajatev – izguba
Stopnja udeležbe podjetja v dohodku	Čisti dobiček po odbitku dividend
	Vsota dobička, stroškov za plače, vračunanih obresti in vračunanih dajatev – izguba
Povprečna mesečna kosmata plača, povečana za kosmate udeležbe zaposlencev	Vsota povprečne vsote mesečnih vračunanih kosmatih plač in drugih kosmatih udeležb zaposlencev
	Povprečno število zaposlencev
Povprečna mesečna čista plača, povečana za čiste udeležbe zaposlencev	Vsota povprečne vsote mesečnih vračunanih čistih plač in drugih udeležb zaposlencev (to je brez dajatev)
	Povprečno število zaposlencev

Slika 13: Temeljni kazalniki dohodkovnosti (Vir: SRS, 2006)

3.2.8 KAZALNIKI DENARNE TOKOVNOSTI

Kazalniki denarne tokovnosti se navezujejo na izkaz denarnih tokov in prikazujejo razmerje med pritoki in odtoki (http://www.cek.ef.uni-lj.si/u_diplome/krivec2471.pdf).

RAČUNOVODSKI KAZALNIKI DENARNE TOKOVNOSTI	
Stopnja denarne izidnosti poslovnih prihodkov	Denarni izid iz poslovanja
	Poslovni prihodki
Koeficient pokritosti nove naložbe z denarnim izidom iz poslovanja	Denarni izid iz poslovanja
	Nova naložba

Koeficient pokritosti dolgov z denarnim izidom iz poslovanja	Denarni izid iz poslovanja
	Stanje dolgov

Slika 14: Računovodski kazalniki denarne tokovnosti (Vir: SRS, 2006)

4 PREDSTAVITEV PODJETJA XY

Po Zakonu o gospodarskih družbah, ki predpisuje predpisano razdelitev podjetij na mikro, majhna, srednja in velika, sodi družba XY po številu zaposlenih, čistem prihodu od prodaje v zadnjem poslovnem letu in povprečni velikosti vrednosti aktive med mikro družbe.

Mikro družba je družba, ki izpolnjuje dve od naslednjih meril:

- povprečno število delavcev v poslovnem letu ne presega deset,
- čisti prihodki od prodaje ne presegajo 2.000.000 evrov,
- vrednost aktive ne presega 2.000.000 evrov (ZGD-1, 2006, 55. člen).

Podjetje XY je bilo ustanovljeno leta 2002 in je po Zakonu o gospodarskih družbah organizirano kot družba z omejeno odgovornostjo. Glavna dejavnost tega podjetja je svetovanje o računalniških napravah in programih. Na slovenskem, hrvaškem in srbskem trgu ponuja celovite rešitve za elektronsko poslovanje med podjetji 24 ur na dan. Svojim uporabnikom nudi celovite rešitve elektronskega poslovanja s svojimi partnerji, predvsem na področju trgovine, logistike, proizvodnje in javne uprave. Uporabniki teh storitev in rešitev so tako velike korporacije kot tudi mikro, majhna in srednja podjetja, ki si na ta način bistveno zmanjšajo stroške poslovanja ter tako optimizirajo svoje poslovanje.

4.1 ANALIZIRANJE POSLOVANJA PODJETJA XY S POMOČJO RAČUNOVODSKIH KAZALNIKOV

V nadaljevanju bomo s pomočjo podatkov iz računovodskih izkazov podjetja XY izračunali nekaj računovodskih kazalnikov in komentirali njihove vrednosti.

	Leto 2007	Leto 2008	Leto 2009
Kapital (v evrih)	323.640	351.631	358.500
Obveznosti do virov sredstev (v evrih)	434.084	522.387	552.970
Stopnja lastniškosti financiranja	74,56 %	67,31 %	64,83 %

Tabela 1: Stopnja lastniškosti financiranja podjetja XY

	Leto 2007	Leto 2008	Leto 2009
Dolgovi (v evrih)	110.444	170.756	194.470
Obveznosti do virov sredstev (v evrih)	434.084	522.387	552.970
Stopnja dolžniškosti financiranja	25,44 %	32,69 %	35,17 %

Tabela 2: Stopnja dolžniškosti financiranja podjetja XY

Iz izračuna obeh kazalnikov vidimo, da podjetje ni finančno odvisno od tujih virov, saj je v večji meri financirano z lastnimi viri. To pomeni, da velja za družbo kar visoka stopnja finančne neodvisnosti. Priporočljiva vrednost obeh kazalnikov je 0,5 oziroma 50 %. V našem primeru je prisotna višja stopnja kapitala, to je tistega trajnega financiranja, ki so ga omogočili lastniki, ko so vložili osnovni kapital v podjetje. Vidimo pa, da se delež kapitala v celotnih obveznostih do virov sredstev iz leta v leto manjša, vendar še vedno ostaja nad priporočljivo vrednostjo.

To izraža varno finančno politiko podjetja, ki zmanjšuje tveganja pri poslovanju podjetja. Po drugi strani pa lahko visok delež kapitala predstavlja težavo, povezano z manjšimi možnostmi doseganja večje donosnosti na kapital, kar lahko povzroči nezadovoljstvo lastnikov kapitala, katerih glavni cilj je prav doseganje čim večje dobičkonosnosti kapitala (Benedik, 2003, str. 52).

V tem primeru je smiselno primerjati prvi kazalnik še s koeficientom čiste dobičkonosnosti kapitala.

	Leto 2007	Leto 2008	Leto 2009
Čisti dobiček (v evrih)	42.011	27.991	6.869
Povprečni kapital (v evrih)	260.624	309.644	348.196
Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala	16,12 %	9,04 %	1,97 %

Tabela 3: Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala podjetja XY

Kot je razvidno iz tabele, se dobičkonosnost kapitala iz leta v leto manjša in znaša na koncu proučevanega obdobja le še okoli 2 %. To pomeni, da je podjetje pri poslovanju na vsakih 100 denarnih enot vloženega kapitala doseglo le 2 denarni enoti dobička.

Dobičkonosnost kapitala je s stališča lastnikov podjetja eden izmed najpomembnejših in najpogosteje uporabljenih kazalnikov, ker pojasnjuje, kako uspešno je vodstvo podjetja upravljalo s premoženjem lastnikov (Ipavic, 2004, str. 21).

Pri razlagi kazalnika dobičkonosnosti kapitala moramo biti previdni, saj je v imenovalcu kazalnika upoštevana knjigovodska vrednost kapitala, ki pa je običajno drugačna od tržne vrednosti. Razumevanje kazalnika v smislu, da delničarji lahko

zaslužijo tako donosnost, kot jo kaže kazalnik, je napačno. Poleg tega moramo vedeti, da:

- Kazalnik prikazuje stanje za eno leto nazaj, kar pomeni, da zanemarija uspešnost dolgoročnih odločitev. Nekatere odločitve dajejo pozitivne učinke šele po določenem obdobju. Na primer: pri uvedbi novega proizvoda oziroma programa je na kratki rok vrednost tega kazalnika slaba, čeprav se na daljše obdobje njegova vrednost lahko izboljša.
- Kazalnik ne kaže, kakšno poslovno in finančno tveganje je povezano z doseganjem izraženega dobička. Z visokim zadolževanjem lahko podjetje doseže visoko vrednost kazalnika, pri tem pa je poslovanje podjetja zaradi visoke vrednosti dolga izredno tvegano. Višje tveganje je povezano z ustreznim nagrajevanjem lastnikov, kar je vidno v višjih pričakovanih kapitalskih dobičkih. Tudi hitra rast podjetja ugodno vpliva na kazalnik čiste dobičkonosnosti kapitala, vendar podjetje lahko zaide v težave plačilne nesposobnosti, kar zopet povečuje tveganje poslovanja podjetja (Benedik, 2003, str. 43).

	Leto 2007	Leto 2008	Leto 2009
Vsota kapitala in dolgoročnih dolgov ter dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev (v evrih)	323.640	351.631	358.500
Obveznosti do virov sredstev (v evrih)	434.084	522.387	552.970
Stopnja dolgoročnosti financiranja	74,56 %	67,31 %	64,83 %

Tabela 4: Stopnja dolgoročnosti financiranja podjetja XY

	Leto 2007	Leto 2008	Leto 2009
Vsota kratkoročnih dolgov (v evrih)	110.444	170.756	194.470
Obveznosti do virov sredstev (v evrih)	434.084	522.387	552.970
Stopnja kratkoročnosti financiranja	25,44 %	32,69 %	35,17 %

Tabela 5: Stopnja kratkoročnosti financiranja podjetja XY

Kot je razvidno iz izračunanih kazalnikov, se je stopnja dolgoročnosti financiranja v letih od 2007 do 2009 manjšala, vendar je še vedno visoka. To pomeni, da je podjetje svoja sredstva v letu 2009 v približni višini 65 % financiralo z dolgoročnimi viri, okoli 35 % pa s kratkoročnimi. Dolgoročni viri (zapadejo v obdobju, ki je daljše od enega leta) se na splošno opredeljujejo kot kakovostni viri in načeloma vplivajo na večjo varnost podjetja ter zmanjšujejo tveganje kratkoročne plačilne nesposobnosti. Izračunana vrednost obeh kazalnikov kaže, da ima podjetje več dolgoročnih kot kratkoročnih virov, kar izraža varno finančno politiko podjetja.

	Leto 2007	Leto 2008	Leto 2009
Osnovna sredstva (v evrih)	197.131	184.627	157.451

Sredstva (v evrih)	434.084	522.387	552.970
Stopnja osnovnosti investiranja	45,41 %	35,34 %	28,47 %

Tabela 6: Stopnja osnovnosti investiranja podjetja XY

Vrednost kazalnika je v letu 2009 padla na 28,47 %. To pomeni, da ima podjetje v vseh sredstvih 28,47 % osnovnih sredstev. Podjetje XY ima med osnovnimi sredstvi velik delež računalniške, strojne in programske opreme, za katero je v 33. členu Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (ZDDPO-2) določena najvišja letna amortizacijska stopnja, ki znaša 50 % (<http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=2006117&stevilka=5014>). Posledica tega je, da vrednost osnovnih sredstev dokaj hitro prehaja med odhodke, saj podjetje za obračun amortizacije uporablja metodo enakomernega časovnega amortiziranja.

Povečanje vrednosti kazalnika pomeni, da podjetje skrbi za obnovo in rast, medtem ko lahko njegovo zmanjšanje pomeni, da podjetje hitro raste in da so se relativno povečala kratkoročna sredstva (zaloge, terjatve, denarna sredstva) ali pa to pomeni dezinvestiranje osnovnih sredstev. Povezava med načinom financiranja in vrednostjo kazalnika ni neposredna (Ipavic, 2004, str. 15). Vrednost kazalnika je zelo odvisna od dejavnosti, ki jo podjetje opravlja, in je praviloma večja v tehnološko intenzivnih dejavnostih. Na to, kolikšen je kazalnik, v veliki meri vpliva tudi računovodska politika amortiziranja osnovnih sredstev. Splošno pa velja, da visok delež stalnih sredstev v celotnih sredstvih kaže na njihovo počasnejše obračanje in na manjšo sposobnost podjetja za hitro prilagajanje spremenjenim okoliščinam (Šuštar, 2009, str. 48).

	Leto 2007	Leto 2008	Leto 2009
Dolgoročna sredstva (v evrih)	198.624	186.670	159.494
Sredstva (v evrih)	434.084	522.387	552.970
Stopnja dolgoročnosti investiranja	45,76 %	35,73 %	28,84 %

Tabela 7: Stopnja dolgoročnosti investiranja podjetja XY

	Leto 2007	Leto 2008	Leto 2009
Vsota kratkoročnih sredstev in kratkoročnih aktivnih časovnih razmejitev (v evrih)	235.460	335.717	393.476
Sredstva (v evrih)	434.084	522.387	552.970
Stopnja kratkoročnosti investiranja	54,24 %	64,27 %	71,16 %

Tabela 8: Stopnja kratkoročnosti investiranja podjetja XY

Iz izračuna vidimo, da ima podjetje konec leta 2009 le še 28,84 % dolgoročnih sredstev in 71,16 % kratkoročnih sredstev. Opazen je trend padanja deleža dolgoročnih sredstev v vseh sredstvih podjetja v opazovanem obdobju.

	Leto 2007	Leto 2008	Leto 2009
Kapital (v evrih)	323.640	351.631	358.500
Osnovna sredstva (v evrih)	197.131	184.627	157.451
Koeficient kapitalne pokritosti osnovnih sredstev	164,18 %	190,45 %	227,69 %

Tabela 9: Koeficient kapitalne pokritosti osnovnih sredstev podjetja XY

Izračunani kazalnik kaže, da je podjetje v proučevanem obdobju lastniško financiralo več kot samo osnovna sredstva, saj je bila vrednost kazalnika ves čas nad 100. To pomeni, da se v zvezi z osnovnimi sredstvi ne pojavljajo dolgovi, ampak so vsa financirana s kapitalom.

Dobre vrednosti tega kazalnika so okoli 1 oziroma 100 ali več. Nekatera podjetja stremijo k vrednosti, večji od ena, kar bi pomenilo, da so najbolj nelikvidna sredstva financirana z lastniškim kapitalom. To povečuje varnost upnikov. Vendar pa vrednost, manjša kot ena, neposredno ne pomeni plačilne nesposobnosti podjetja, saj so osnovna sredstva lahko financirana z dolžniškimi dolgoročnimi viri, ki jih tudi štejejo med kakovostne vire (Šuštar, 2009, str. 49).

	Leto 2007	Leto 2008	Leto 2009
Likvidna sredstva (v evrih)	93.451	31.793	72.584
Kratkoročne obveznosti (v evrih)	96.991	143.074	160.391
Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti (hitri koeficient)	96,35 %	22,22 %	45,25 %

Tabela 10: Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti (hitri koeficient) podjetja XY

Podjetje ima konec leta 2009 okoli 45 % sredstev v najbolj likvidni obliki. Priporočljiva vrednost tega kazalnika je 0,1 oziroma 10 %, po kateri naj bi podjetje imelo vsaj 10 % sredstev v najbolj likvidni obliki. To podjetje torej presega priporočljivo vrednost kazalnika, kar pomeni, da je na dan 31. 12. 2009 pokrilo kar 45 % kratkoročnih obveznosti.

Kazalnik ima to slabost, da ne pove, ali je podjetje v danem trenutku plačilno sposobno in ali bo plačilno sposobno v bližnji prihodnosti, ampak nam pokaže razmerje med likvidnimi sredstvi in kratkoročnimi obveznostmi v danem trenutku (Turk et al., 1999, str. 616). Prav zato je smiselno primerjati ta kazalnik s pospešenim in kratkoročnim koeficientom.

	Leto 2007	Leto 2008	Leto 2009
Vsota likvidnih sredstev in kratkoročnih terjatev (v evrih)	229.774	317.981	380.444

Kratkoročne obveznosti (v evrih)	96.991	143.074	160.391
Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti (pospešeni koeficient)	236,90 %	222,25 %	237.20 %

Tabela 11: Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti (pospešeni koeficient) podjetja XY

Iz izračuna vidimo, da podjetje nima likvidnostnih težav, saj je sposobno plačati vse kratkoročne obveznosti z likvidnimi sredstvi in pričakovanimi prilivi iz naslova kratkoročnih terjatev.

Dobre vrednosti kazalnika so večje od 1 oziroma 100 %, priporočljive pa vsaj 0,8 oziroma 80 %. Ta kazalnik prikazuje realnejšo sliko plačilne sposobnosti podjetja in je zato uporaben za kratkoročnega upnika, še posebej pa je primeren v kriznih položajih in pri dejavnostih z velikimi spremembami. Kljub relativno visoki vrednosti pospešenega koeficienta je lahko transakcijski račun podjetja v danem trenutku blokiran, kar pomeni, da koeficient ne more predstavljati kratkoročne plačilne sposobnosti, ampak njeno večje ali manjše tveganje v prihodnosti. Predstavlja torej informacijo o dolgoročni plačilni sposobnosti (Bergant, 2002, str. 104).

	Leto 2007	Leto 2008	Leto 2009
Kratkoročna sredstva (v evrih)	229.859	317.981	380.444
Kratkoročne obveznosti (v evrih)	96.991	143.074	160.391
Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti (kratkoročni koeficient)	236,99 %	222,25 %	237.20 %

Tabela 12: Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti (kratkoročni koeficient) podjetja XY

Kazalnik pokaže zmožnost podjetja odplačevati obveznosti, ki zapadejo v enem letu, s sredstvi, ki so unovčljiva v enem letu. Priporočljiva vrednost kazalnika je 2 oziroma 200 %. V tem primeru vidimo, da kazalnik presega priporočljivo vrednost, kar pomeni, da podjetje ni zadolženo.

Vrednost koeficienta, ki je večji od 1, pomeni, da ima podjetje več gibljivih sredstev kot kratkoročnih obveznosti. Odločilni pomen pri presoji plačilne sposobnosti podjetja imata sestava in kakovost gibljivih sredstev (Ipavic, 2004, str. 17).

Za upnike je dobro, da je vrednost kazalnika čim višja, saj to pomeni, da je podjetje sposobno sproti odplačevati obveznosti. Po drugi strani pa poslovodstvo podjetja teži k nižji vrednosti tega kazalnika, saj previsoka vrednost lahko pomeni neučinkovito porabljen kapital podjetja, prevelike zaloge glede tekočih potreb ali pa neustrezno politiko kreditiranja kupcev (Šuštar, 2009, str. 52).

	Leto 2007	Leto 2008	Leto 2009
Poslovni prihodki (v evrih)	1.068.724	1.280.420	1.210.545
Poslovni odhodki (v evrih)	1.013.076	1.248.102	1.203.312
Koeficient gospodarnosti poslovanja	105,49 %	102,59 %	100,60 %

Tabela 13: Koeficient gospodarnosti poslovanja podjetja XY

Da podjetje posluje gospodarno, mora biti vrednost tega kazalnika večja od 1 oziroma 100 %, saj namreč le takrat njegovi poslovni prihodki presegajo odhodek poslovanja. Iz izračunanega kazalnika izhaja, da podjetju že njegova osnovna dejavnost prinaša dobiček, kar pomeni, da je poslovalo uspešno. Podjetje bi lahko izboljšalo vrednost kazalnika tako, da bi povečalo poslovne prihodke ali racionaliziralo stroške iz poslovanja. Nesporno je, da so prihodki odvisni od zunanjih dejavnikov, to pomeni od povpraševanja, panoge, v kateri podjetje posluje, in vsako povečevanje cen ali količine prodanih proizvodov, blaga oziroma opravljenih storitev je odvisno od trga, ne od podjetja. Zato je za podjetje nujno potrebno, da stalno spremlja potrebe in povpraševanje na trgu in vlaga v raziskave in razvoj proizvodov in storitev z namenom iskanja novih proizvodov ter storitev. V primeru padanja vrednosti kazalnika gospodarnosti bo tako podjetje lahko izgubo prihodkov nadomestilo s prodajo novih, tržno zanimivih proizvodov in storitev, lahko pa tudi z razširitvijo prodaje na tuje trge. Na drugi strani pa je zmanjševanje stroškov odvisno od notranjih dejavnikov, na katere lahko podjetje samo vpliva. Vendar ob tem naletimo na težavo, povezano z vprašanjem, katere stroške lahko podjetje racionalizira oziroma kje ima še rezerve, povezane z zmanjševanjem stroškov (Šuštar, 2009, str. 53).

	Leto 2007	Leto 2008	Leto 2009
Čisti dobiček (v evrih)	42.011	27.991	6.869
Sredstva (v evrih)	434.084	522.387	552.970
Koeficient čiste dobičkonosnosti sredstev	9,68 %	5,36 %	1,24 %

Tabela 14: Koeficient čiste dobičkonosnosti sredstev podjetja XY

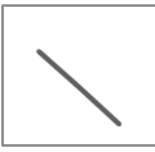

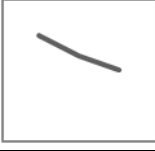

Kazalnik nam pove, kako uspešno je bilo poslovanje pri upravljanju s sredstvi podjetja. Iz izračunanega kazalnika izhaja, da se donosnost sredstev iz leta v leto manjša in znaša na koncu proučevanega obdobja le še 1,24 %. To pomeni, da z enoto vloženih sredstev ne pridelamo skoraj ničesar.

SRS 29.34. (SRS, 2006) opredeljuje kazalnik kot koeficient razširjene dobičkonosnosti sredstev.

Vrednost tega kazalnika se poveča (zmanjša), če se poveča (zmanjša) čisti dobiček (Šuštar, 2009, str. 56).

Vrednost kazalnika se povečuje tudi, če se zmanjšujejo sredstva, ustvarjeni čisti dobiček (dobiček iz poslovanja) pa ostane nespremenjen; to je, ko podjetje del sredstev proda, da bi bolje izrabljalo obstoječa sredstva. Zaradi dodatnih prihodkov, ki jih podjetje ustvari s prodajo sredstev, se kazalnik dobičkonosnosti sredstev v tistem letu, ko so prodali sredstva, celo poveča, kar pa ni odraz povečane uspešnosti delovanja podjetja. Boljša izraba obstoječih sredstev se kaže šele v naslednjem proučevanem obdobju, ko z manjšimi sredstvi ustvarimo realno enak čisti dobiček, kot smo ga v predzadnjem obdobju (Benedik, 2003, str. 35).

V naslednji tabeli smo zaradi boljše preglednosti nad gibanjem kazalnikov v treh proučevanih letih še enkrat prikazali vse izračunane kazalnike.

	Kazalnik	Leto 2007	Leto 2008	Leto 2009	Trend
1.	Stopnja lastniškosti financiranja	74,56 %	67,31 %	64,83 %	
2.	Stopnja dolžniškosti financiranja	25,44 %	32,69 %	35,17 %	
3.	Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala	16,12 %	9,04 %	1,97 %	
4.	Stopnja dolgoročnosti financiranja	74,56 %	67,31 %	64,83 %	
5.	Stopnja kratkoročnosti financiranja	25,44 %	32,69 %	35,17 %	
6.	Stopnja osnovnosti investiranja	45,41 %	35,34 %	28,47 %	
7.	Stopnja dolgoročnosti investiranja	45,76 %	35,73 %	28,84 %	

8	Stopnja kratkoročnosti investiranja	54,24 %	64,27 %	71,16 %	
9.	Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev	164,18 %	190,45 %	227,69 %	
10.	Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti (hitri koeficient)	96,35 %	22,22 %	45,25 %	
11.	Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti (pospešeni koeficient)	236,90 %	222,25 %	237,20 %	
12.	Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti (kratkoročni koeficient)	236,99 %	222,25 %	237,20 %	
13.	Koeficient gospodarnosti poslovanja	105,49 %	102,59 %	100,60 %	
14.	Koeficient čiste dobičkonosnosti sredstev	9,68 %	5,36 %	1,24 %	

Tabela 15: Kazalniki poslovanja podjetja XY

5 ZAKLJUČKI

5.1 OCENA UČINKOV

Z računovodskim proučevanjem (analiziranjem) poslovanja podjetja XY smo pridobili vrsto koristnih informacij o preteklem poslovanju tega podjetja. Najpomembnejše ugotovitve so, da je podjetje poslovalo uspešno, da je bilo finančno neodvisno in ni imelo likvidnostnih težav. Vse to kaže na uspešno vodenje podjetja v preteklosti. Seveda pa bi bilo treba v prihodnjem poslovanju podjetja XY nekatere slabosti tudi izboljšati, kot na primer nizko dobičkonosnost kapitala. Izboljšanje poslovnega izida pa v času zaostrenih gospodarskih razmer predstavlja poslovodstvu kar precejšen izziv, saj mora stalno spremljati potrebe in povpraševanje na trgu in vlagati v raziskave ter razvoj storitev z namenom iskanja novih storitev, ki bi jih lahko nudili svojim strankam. Poleg skrbi za doseganje višjih prihodkov pa mora poslovodstvo nameniti posebno skrb tudi racionalizaciji stroškov. Podjetje XY je zaradi dokaj visoke stopnje kapitalskega kritja sredstev precej finančno neodvisno in razmeroma stabilno podjetje. To podjetje v proučevanem obdobju ni imelo likvidnostnih težav, saj je bilo sposobno plačati vse kratkoročne obveznosti z likvidnimi sredstvi in pričakovanimi prilivi iz naslova kratkoročnih terjatev. Ker pa imajo računovodski kazalniki to slabost, da ne povejo, ali bo podjetje tudi v prihodnosti plačilno sposobno, je treba sproti spremljati denarni tok. V Sloveniji se namreč v zadnjem času srečujemo s problemom plačilne nediscipline, ki lahko ogrozi obstoj mnogih, tudi perspektivnih podjetij. Podjetje, ki dolgo čaka na plačilo svojih terjatev, običajno sčasoma postane nelikvidno. Tako bi bilo zelo koristno, da bi se poslovodstvo, preden sklene pogodbo o poslovnem sodelovanju z novim poslovnim partnerjem, najprej seznanilo z njegovo plačilno sposobnostjo. Na ta način bi se lahko zmanjšalo tveganje v zvezi z neplačanimi terjatvami.

Seveda pa moramo rezultate računovodskega proučevanja (analiziranja) vedno obravnavati s pridržkom, saj nam računovodski izkazi ne pokažejo prav vseh informacij o določenem podjetju.

5.2 POGOJI ZA UVEDBO

Ker postaja vodenje podjetja vedno bolj zahtevno in zapleteno, mora poslovodstvo nenehno pridobivati ustrezne informacije in na podlagi teh sprejemati odločitve o nadaljnjem poslovanju. Veliko pomembnih informacij lahko pridobimo s sprotim proučevanjem (analiziranjem) računovodskih izkazov. Na ta način ugotovimo morebitne napake in nepravilnosti pri preteklem poslovanju, ki jih lahko pozneje z ustreznimi ukrepi odpravimo z namenom doseganja boljših poslovnih rezultatov.

Prav tako si lahko z branjem računovodskih izkazov pridobimo prave informacije o poslovanju poslovnih partnerjev in konkurentov ter se na ta način izognemo številnim tveganjem.

Poslovodstva slovenskih gospodarskih družb bi morala računovodskemu proučevanju (analiziranju) nameniti več pozornosti, saj bi jim na ta način zbrane informacije občutno pomagale pri sprejemanju novih poslovnih odločitev. Marsikatero podjetje bi se s sprotnim analiziranjem uspešnosti poslovanja lahko izognilo številnim težavam, mogoče celo stečajju. Zato bi v slovenskih podjetjih morali poskrbeti za ustrezen strokovni kader in njegovo kontinuirano izobraževanje.

5.3 MOŽNOSTI NADALJNJEGA RAZVOJA

Postopek proučevanja (analiziranja) računovodskih izkazov je dokaj zahteven in dolgotrajen, saj mora analitik množico podatkov pretvoriti v poročila z razumljivo vsebino in uporabno vrednostjo. V zadnjem času pa si analitik lahko pomaga s številnimi plačljivimi spletnimi aplikacijami, ki omogočajo vpogled v računovodske podatke vseh slovenskih podjetij in iz njih izračunane kazalnike uspešnosti poslovanja. Poleg tega pa ponudniki teh spletnih aplikacij nudijo še številne druge koristne informacije o podjetjih, kot na primer podatke o blokiranih transakcijskih računih, stečajih, prisilnih poravnava, likvidacijah, izbrisih, plačilnem indeksu. Vse to nam omogoča, da hitro in na preprost način pridobimo splošno sliko o poslovanju katerega koli podjetja v Sloveniji in tujini.

LITERATURA IN VIRI

1. Benedik, B. (2003). *Ugotavljanje uspešnosti podjetij z računovodskimi in finančnimi kazalniki*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
2. Bergant, Ž. (2002). *Kritična presoja tradicionalnega analiziranja računovodskih podatkov v zvezi s plačilno sposobnostjo podjetja*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
3. Duhovnik, M. (1995). *Dolgoročno financiranje podjetja z vrednostnimi papirji*. Ljubljana: Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.
4. Hočevar, M. in Igličar, A. (1996). *Osnove računovodstva*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
5. Hočevar, M., et al. (2000). *Osnove računovodstva*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
6. Horvat, T. (1999). *Pripravljanje letnega poročila za komuniciranje z interesnimi skupinami podjetja*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
7. Horvat, T. (2003). *Priprava razkritij v letnem poročilu gospodarske družbe*. Ljubljana: Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.
8. Igličar, A. in Hočevar, M. (1997). *Računovodstvo za managerje*. Ljubljana: Gospodarski vestnik
9. Ipavic, A. (2004). *Analiza uspešnosti poslovanja družbe Petrol, d. d.* Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
10. Izkaz denarnih tokov. http://www.cef-see.org/DODATNO_%20GRADIVO_%20za_2-2010.pdf, dostopno 25. 1. 2011.
11. Izkaz gibanja kapitala. http://www.finance.si/17008/Izkaz_gibanja_kapitala_ponuja_ve%28_informacij_uporabnikom, dostopno 29. 1. 2011.
12. Kavčič, S. (2002). *Računovodsko analiziranje (računovodsko proučevanje) z vidika uporabnikov*. Zbornik referatov 5. letne konference preizkušenih računovodij, 2002 (5), 160.
13. Logotip AJPES. http://www.ajpes.si/doc/AJPES/Publikacije/brosura_registracija_sp_092010.pdf, dostopno 12. 2. 2011.
14. Mayr, B. (2000). *Kako brati računovodske izkaze?* Ljubljana: Noviforum.
15. Mayr, B. (2003). *Kako gospodariti, da bomo potrebovali čim manj virov financiranja*. Ljubljana: Gospodarska zbornica Slovenije.
16. Računovodski kazalniki. http://www.cek.ef.uni-lj.si/u_diplome/krivec2471.pdf, dostopno 29. 1. 2011.
17. Računovodski kazalniki. http://www.pavliha.org/boniteta_kazalniki.htm, dostopno 29. 1. 2011.
18. Robnik, L. (1996). *Poslovne finance*. Nazarje: Bele.
19. Slovenski računovodski standardi 2006. <http://www.si-revizija.si/publikacije/index.php>, dostopno 19. 1. 2011.
20. Turk, I. in Melavc, D. (1998). *Računovodstvo*. Kranj: Moderna organizacija.
21. Turk, I., et al. (1999). *Finančno računovodstvo*. Ljubljana: Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.
22. Učbenik: Analiza bilanc in revizija. http://www.impletum.zavod-irc.si/docs/Skriti_dokumenti/Analiza_bilanc_in_revizija-Sustar.pdf, dostopno 19. 1. 2011.

23. Zadravec, R. (2003). *Zaključni račun po novem*. Ljubljana: Založniška hiša Primath, d. o. o.
24. Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb. <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=2006117&stevilka=5014>, dostopno 7. 2. 2011.
25. Zakon o gospodarskih družbah. http://zakonodaja.gov.si/rpsi/r01/predpis_ZAKO4291.html, dostopno 19. 1. 2011.

PRILOGE

Priloga 1: Podatki iz bilance stanja podjetja XY v letih 2007, 2008 in 2009 v evrih

Priloga 2: Podatki iz izkaza poslovnega izida podjetja XY v letih 2007, 2008 in 2009 v evrih

KAZALO SLIK

Slika 1: Logotip Ajpes (Vir: splet).....	4
Slika 2: Letno poročilo (Vir: Mayr, B., 2000)	5
Slika 3: Shema bilance stanja (Vir: Mayr, B., 2000).....	8
Slika 4: Shema izkaza poslovnega izida (Vir: Mayr, B., 2000)	10
Slika 5: Shema izkaza denarnih tokov (Vir: SRS, 2006)	12
Slika 6: Shema izkaza gibanja kapitala (Vir: SRS, 2006).....	14
Slika 7: Temeljni kazalniki stanja financiranja (vlaganja) (Vir: SRS, 2006).....	18
Slika 8: Temeljni kazalniki stanja investiranja (naložbenja) (Vir: SRS, 2006)	20
Slika 9: Temeljni kazalniki vodoravnega finančnega ustroja (Vir: SRS, 2006).....	21
Slika 10: Temeljni kazalniki obračanja (Vir: SRS, 2006)	23
Slika 11: Temeljni kazalniki gospodarnosti (Vir: SRS, 2006).....	25
Slika 12: Temeljni kazalniki dobičkonosnosti (Vir: SRS, 2006)	26
Slika 13: Temeljni kazalniki dohodkovnosti (Vir: SRS, 2006)	27
Slika 14: Računovodski kazalniki denarne tokovnosti (Vir: SRS, 2006)	28

KAZALO TABEL

Tabela 1: Stopnja lastniškosti financiranja podjetja XY	28
Tabela 2: Stopnja dolžniškosti financiranja podjetja XY	29
Tabela 3: Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala podjetja XY	29
Tabela 4: Stopnja dolgoročnosti financiranja podjetja XY	30
Tabela 5: Stopnja kratkoročnosti financiranja podjetja XY	30
Tabela 6: Stopnja osnovnosti investiranja podjetja XY	31
Tabela 7: Stopnja dolgoročnosti investiranja podjetja XY	31
Tabela 8: Stopnja kratkoročnosti investiranja podjetja XY	31
Tabela 9: Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev podjetja XY	32
Tabela 10: Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti (hitri koeficient) podjetja XY.....	32

Tabela 11: Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti (pospešeni koeficient) podjetja XY.....	33
Tabela 12: Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti (kratkoročni koeficient) podjetja XY.....	33
Tabela 13: Koeficient gospodarnosti poslovanja podjetja XY.....	34
Tabela 14: Koeficient čiste dobičkonosnosti sredstev podjetja XY.....	34
Tabela 15: Kazalniki poslovanja podjetja XY	36

KRATICE IN AKRONIMI

AJPES: Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve

SRS: Slovenski računovodski standard

ZDDPO: Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb

ZGD: Zakon o gospodarskih družbah

Priloga 1: Podatki iz bilance stanja podjetja XY v letih 2007, 2008 in 2009 v evrih

Kategorije	Leto 2007	Leto 2008	Leto 2009
Sredstva	434.084	522.387	552.970
A. Dolgoročna sredstva	198.624	186.670	159.494
1. Neopredmetena sredstva	63.926	50.669	47.661
2. Dolgoročne aktivne časovne razmejitve	0	0	0
II. Opredmetena osnovna sredstva	133.205	133.958	109.790
1. Naložbene nepremičnine	0	0	0
2. Dolgoročne finančne naložbe	1.493	2.043	2.043
IV. Dolgoročne poslovne terjatve	0	0	0
V. Odložene terjatve za davek	0	0	0
B. Kratkoročna sredstva	229.859	317.981	380.444
I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	0	0	0
II. Zaloge	85	0	0
III. Kratkoročne finančne naložbe	2.023	5.000	5.000
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	136.323	286.188	307.860
V. Denarna sredstva	91.428	26.793	67.584
C. Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	5.601	17.736	13.032
Zunajbilančna sredstva	0	0	0
Obveznosti do virov sredstev	434.084	522.387	552.970
A. Kapital	323.640	351.631	358.500
I. Vpoklicani kapital	8.763	8.763	8.763
1. Osnovni kapital	8.763	8.763	8.763
2. Nevpoklicani kapital (kot odbitna postavka)	0	0	0
II. Kapitalske rezerve	0	0	0
III. Rezerve iz dobička	876	876	876
IV. Presežek iz prevrednotenja	0	0	0
V. Preneseni čisti poslovni izid	271.990	314.001	341.992
VI. Čisti poslovni izid poslovnega leta	42.011	27.991	6.869
B. Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	0	0	0
C. Finančne in poslovne obveznosti	96.991	143.074	160.391
D. Dolgoročne obveznosti	0	0	0
E. Kratkoročne obveznosti	96.991	143.074	160.391
I. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	0	0	0
II. Kratkoročne finančne obveznosti	0	0	0
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	96.991	143.074	160.391
F. Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	13.453	27.682	34.079
Zunajbilančne obveznosti	0	0	0

Priloga 2: Podatki iz izkaza poslovnega izida podjetja XY v letih 2007, 2008 in 2009 v evrih

Kategorije	Leto 2007	Leto 2008	Leto 2009
1. Čisti prihodki od prodaje	1.068.641	1.195.024	1.210.545
2. Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	0	0	0
3. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	0	85.396	0
4. Drugi poslovni prihodki	83	0	0
Kosmati donos od poslovanja	1.068.724	1.280.420	1.210.545
5. Stroški blaga, materiala in storitev	462.485	638.201	628.210
6. Stroški dela	482.317	534.410	528.469
7. Odpisi vrednosti	58.051	66.307	44.143
8. Drugi poslovni odhodki	10.223	9.184	2.490
Poslovni prihodki	1.068.724	1.280.420	1.210.545
Poslovni odhodki	1.013.076	1.248.102	1.203.312
Poslovni izid iz poslovanja	55.648	32.318	7.233
9. Finančni prihodki iz deležev	0	0	0
10. Finančni prihodki iz danih posojil	432	783	0
11. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	716	1.439	2.150
12. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	0	0	0
13. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	0	0	0
14. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	689	1.646	1.418
Finančni prihodki	1.148	2.222	2.150
Finančni odhodki	689	1.646	1.418
Drugi prihodki	0	0	36
Drugi odhodki	0	0	32
Celotni prihodki	1.069.872	1.282.642	1.212.731
Celotni odhodki	1.013.765	1.249.748	1.204.762
Celotni poslovni izid	56.107	32.894	7.969
15. Davek iz dobička	14.096	4.903	1.100
16. Odloženi davki	0	0	0
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	42.011	27.991	6.869